

3. Zadorozhna I. P. Teoretyko-metodychni zasady orhanizatsiyi samostiynoyi roboty maybutnikh uchyteliv z ovolodinnya anhlomovnoyu komunikatyvnoyu kompetentsiyeyu. Dys, dokt. ped. nauk [Theoretical and methodical principles of organization of independent work of future teachers on mastering English-language communicative competence]. Kyiv, 2012. 770 p.
4. Metodyka navchannya inozemnykh mov i kultur: teoriya i praktyka: pidruchnyk dlya stud. klasychnykh, ped. i linhvist. un-tiv / O. B. Bihych, N. F. Borysko, H. E. Borets'ka ta in.; za zah. red. S. Yu. Nikolayevoi. [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: a textbook for students. classic, ped. and a linguist. universities]. Kyiv, Lenvit Publ., 2013. 590 p.
5. Nikolayeva S. Yu. Tsili navchannya inozemnykh mov v aspekti kompetentnisnoho pidkhotu [Objectives of teaching foreign languages in terms of competency approach]. Inozemni movy, 2010. Vol. 2, pp. 11–17.
6. Curriculum für den sprachpraktischen Deutschunterricht an pädagogischen Fakultäten der Universität und pädagogischen Hochschulen. Kyiv. Lenvit Publ., 2004. 256 p.
7. Ex-Radprofi Schumacher schafft Ironman-Qualifikation / Süddeutsche Zeitung. Available at: <https://www.sueddeutsche.de/news/sport/triathlon---berlin-ex-radprofi-schumacher-schafft-ironman-qualifikation-dpa.urn-newsml-dpa-com-20090101-181206-99-119310>. (accessed 06.11.2018)
8. Gabriel droht Russland mit weiteren Sanktionen / F.A.Z. Available at: <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/sigmar-gabriel-droht-putin-mit-weiteren-sanktionen-12945078.html>. (accessed 25.05.2016)
9. Jauer M. Was kann der deutsche Ingenieur? / Die Zeit. Available at: <https://www.zeit.de/2018/41/ingenieure-autoindustrie-motoren-dieselskandal-ansehen>. (accessed 04.10.2018)
10. Joffe J. Die Schwäche der Weltenzünder / Die Zeit. Available at: <https://www.zeit.de/2016/01/weltpolitik-islamischer-staat-russland-imperialismus-zukunft>. (accessed 16.01.2016)
11. Oxford R. L. Hero with a Thousand Faces: Learner Autonomy, Learning Strategies and Learning Tactics in Independent Language Learning / Rebecca L. Oxford // Language Learning Strategies in Independent Settings. – Cromwell Press Ltd., 2008. – P. 41–63.
12. Oxford R. L. Language Learning Strategies / Rebecca. L. Oxford. – Boston: Heinle and Heinle Publishers, 1990. – 343 p.
13. Tissen G. Heute schon gesüßt? Die Zeit. Available at: <https://www.zeit.de/2016/15/zucker-steuern-ernaehrung-uebergewicht>. (accessed 31.04.2016)
14. Was jetzt auf Dieselfahrer in Essen zukommt / Spiegel. Available at: <http://www.spiegel.de/auto/aktuell/fahrverbote-essen-was-man-als-diesel-fahrer-wissen-muss-a-1238893.html>. (accessed 16.11.2017)
15. Weihnachtsbaum der Bürger / Süddeutsche Zeitung. Available at: <https://www.sueddeutsche.de/muenchen/berg-am-laim-weihnachtsbaum-der-buerger-1.4232746>. (accessed 29.11.2017)

Стаття надійшла в редакцію 27.10.2018 р.

УДК 378.091.3:81'243:811:111

DOI 10:25128/2415-3605.18.3.16

МАР'ЯНА БУРАК

dzvinkatema@gmail.com
ORCID ID 0000-0003-2692-7325

аспірантка

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, вул. Максима Кривоноса, 2

ВЗАЄМОПОВ'ЯЗАНЕ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Обґрунтовано доцільність взаємопов'язаного формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності. Визначено, що методологічною основою взаємопов'язаного формування зазначених компетентностей є комунікативно-діяльнісний, соціокогнітивний та інтегрований підходи. З

урахуванням результатів опитування студентів і викладачів закладів вищої освіти України запропоновано сучасні сервіси та програми для навчання студентів професійно орієнтованого говоріння (YouTube, Google Hangouts, Google Classroom, Skype). Проаналізовано доцільність використання веб-квестів для формування цільових компетентностей. Визначено три етапи взаємопов'язаного формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх викладачів англійської мови: вступний (за необхідності), де передбачено ознайомлення студентів із сервісом чи програмою, з якими вони працюватимуть на підготовчому та/або основному етапах; підготовчий, на якому студенти у процесі самостійної роботи знайомляться з навчальним матеріалом, запропонованим через певний сервіс (наприклад, Moodle); основний, спрямований на розвиток умінь монологічного та діалогічного мовлення. Вказано, що паралельно з формуванням компетентності в говорінні на підготовчому та основному етапах здійснюється цілеспрямований розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності. Запропоновано систему вправ, яка співвідноситься з визначеними етапами і містить сім груп вправ. У статті наведено приклади вправ із використанням веб-квестів. Зазначено, що результати експериментальної перевірки системи вправ свідчать про її ефективність.

Ключові слова: професійно орієнтована компетентність в говорінні, інформаційно-комунікаційна компетентність, майбутні викладачі, англійська мова, етапи, система вправ.

МАРЬЯНА БУРАК

аспірантка

Тернопольский национальный педагогический университет
имени Владимира Гнатюка
г. Тернополь ул. Максима Кривоноса, 2

ИНТЕГРИРОВАННОЕ ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ГОВОРЕНИИ И ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Обосновано целесообразность интегрированного формирования у будущих преподавателей английского языка профессионально ориентированной компетентности в говорении и информационно-коммуникационной компетентности. Определено, что методологической основой интегрированного формирования указанных компетентностей являются коммуникативно-деятельностный, социокогнитивный, интегрированный подходы. С учетом результатов опроса студентов и преподавателей вузов Украины предложены современные сервисы и программы для обучения студентов профессионально ориентированного говорения (YouTube, Google Hangouts, Google Classroom, Skype). Дан анализ целесообразности использования веб-квестов для формирования целевых компетентностей. Выделены три этапа интегрированного формирования профессионально ориентированной компетентности в говорении и информационно-коммуникационной компетентности будущих преподавателей английского языка: вступительный (при необходимости), на котором предусмотрено ознакомление студентов с сервисом или программой, с которыми они будут работать на подготовительном и / или основном этапах; подготовительный, на котором студенты в процессе самостоятельной работы знакомятся с учебным материалом, предложенным через определенный сервис (например, Moodle); основной, направленный на развитие умений монологической и диалогической речи. Параллельно с формированием компетентности в говорении на подготовительном и основном этапах осуществляется целенаправленное развитие информационно-коммуникационной компетентности. Предложено систему упражнений, которая соотносится с выделенными этапами и содержит семь групп упражнений. Приведены примеры упражнений с использованием веб-квестов. Отмечено, что результаты экспериментальной проверки системы упражнений свидетельствуют о ее эффективности.

Ключевые слова: профессионально ориентированная компетентность в говорении, информационно-коммуникационная компетентность, будущие преподаватели, английский язык, этапы, система упражнений.

MARIANA BURAK

postgraduate student

Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
2 Maxyma Kryvonosa Str., Ternopil

INTEGRATED FORMATION OF PROFESSIONALLY ORIENTED SPEAKING COMPETENCE AND INFORMATION-COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE UNIVERSITY TEACHERS OF ENGLISH

The feasibility of integrated formation of professionally oriented speaking competence and information-communicative competence of future English teachers has been grounded in the article. Communicative, sociocognitive, integrated approaches have been determined as the methodological foundation of the formation of the above mentioned competences. The analysis of existing services and programs showed that for teaching speaking of future English teachers the following ones can be used – YouTube, Google Hangouts, Google Classroom, Skype. The feasibility of using WebQuests for forming the target competences has been proved. It has been concluded that the most effective are the WebQuests that 1) presuppose information search and its analysis, 2) are aimed at solving the problem by collecting and analyzing information; 3) include role play which helps to solve the problem set. Three stages of integrated formation of professionally oriented speaking competence and information-communicative competence of future English teachers (introductory (if necessary) aimed at teaching students to work with the service or program which will be used at the next stages; preparatory, which presupposes introduction of new information via some service (for example, Moodle); basic, aimed at developing skills in dialogues and monologues) have been determined. Information-communicative competence is purposefully formed simultaneously with the formation of professionally oriented speaking competence. The suggested system of exercises corresponds to the determined stages and consists of seven groups of exercises aimed at developing reading, listening, writing skills, creating verbal signposts and using them in speaking, producing a correctly and logically structured argumentative utterance, developing monological and dialogical skills. The examples of exercises have been given in the article. The effectiveness of the suggested system of exercises has been proved experimentally. Further research should focus on the integrated formation of professionally oriented writing competence and information-communicative competence of future English teachers.

Keywords: *professionally oriented speaking competence, information-communicative competence, future teachers, the English language, stages, system of exercises.*

В сучасних реаліях України зростають вимоги до фахової підготовки викладачів іноземних мов, котрі на високому рівні володіють професійно орієнтованою англомовною комунікативною компетентністю, а отже, здатні не лише ефективно реалізувати міжкультурне спілкування, будучи медіаторами культур, а й методично коректно організувати навчальний процес зі студентами із залученням ефективних інформаційно-комунікаційних технологій

Одним із компонентів англомовної комунікативної компетентності є компетентність в говорінні, яка забезпечує ефективне усне спілкування з урахуванням мовних, мовленнєвих, соціокультурних норм, ситуації, намірів тощо [6, с. 6].

Різні аспекти проблеми формування іншомовної компетентності в говорінні досліджено в працях Л. Бондар, О. Дацків, Л. Гайдукової, Л. Максименко, В. Пашук, Н. Склярєнко, І. Федорової, В. Черниш, О. Ярошенко, А. Бернс, Р. Хьюз, С. Торнбері та ін.

Ефективне виконання викладачем іноземних мов своїх професійних обов'язків вимагає відповідного рівня володіння інформаційно-комунікаційною компетентністю, яка передбачає здатність використовувати сучасні ІКТ як у професійній діяльності, так і в процесі самонавчання та самовдосконалення.

Питання формування інформаційно-комунікаційної компетентності науково обґрунтовано у працях вітчизняних і зарубіжних науковців (В. Бикова, Р. Гуревич, М. Кадемія, С. Литвинової, Н. Морзе, О. Овчарук, Є. Полат, О. Спіріна, Р. Гріффітс, Н. Султан ін.) та інших українських і зарубіжних вчених.

Потреба у підготовці кваліфікованих викладачів іноземних мов, вимоги нинішнього суспільства, стрімкий розвиток ІКТ, що створюють нові можливості як для навчання, так і для мотивації студентів, а також зацікавленість молоді у сучасних технологіях навчання і комунікації зумовлюють доцільність створення методики взаємопов'язаного формування у майбутніх викладачів англійської мови компетентності в професійно орієнтованому говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності. Важливим компонентом методики є система вправ, яка враховує логіку оволодіння певними навичками та вміннями, передбачає обґрунтовану послідовність організації вправ для досягнення певних навчальних цілей. У процесі розробки системи вправ потрібно визначити етапи взаємопов'язаного формування окреслених компетентностей.

Мета статті – обґрунтувати етапи та систему вправ для взаємопов'язаного формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні і інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх викладачів англійської мови.

У студентів – майбутніх учителів іноземних мов, стверджує В. Черниш, формування іншомовної компетентності в говорінні має бути орієнтоване на майбутню професійну діяльність [6, с. 6]. Вважаємо, що в умовах навчання в магістратурі формування іншомовної компетентності в говорінні теж повинно бути професійно орієнтованим.

На основі сучасних досліджень [2; 6] професійно орієнтовану компетентність в говорінні майбутніх викладачів англійської мови трактуємо як здатність адекватно до ситуації спілкування здійснювати відбір вербальних і невербальних засобів комунікації під час реалізації професійних завдань та з урахуванням мотивів, якостей і вмінь успішно організувати власну усномовленневу англомовну діяльність в умовах професійного спілкування.

Вчені визначають інформаційно-комунікаційну компетентність як уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, самостійно і відповідально застосовувати відповідні ресурси та засоби, практикувати безпечну поведінку в інтернеті, використовувати сучасні цифрові технології для досягнення поставлених завдань [3, с. 7].

У контексті нашої теми вважаємо, що інформаційно-комунікаційна компетентність майбутніх викладачів англійської мови – це здатність ефективно використовувати ІКТ в процесі фахової діяльності, відбираючи та наповнюючи їх з урахуванням ситуації, індивідуальних особливостей студентів та їх інтересів, а також застосовувати ці технології для особистого професійного розвитку.

Методологічною основою взаємопов'язаного формування англомовної компетентності в професійно орієнтованому говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх викладачів англійської мови слугують передусім комунікативно-діяльнісний, соціокогнітивний, інтегрований підходи.

Комунікативно-діяльнісний підхід передбачає оволодіння професійно-орієнтованим говорінням під час активної мисленнєвої та мовленнєвої діяльності у типових ситуаціях професійного спілкування викладачів англійської мови. Тут ІКТ можуть бути засобом моделювання реальних ситуацій фахового спілкування, які спонукатимуть майбутніх викладачів до активної усномовленнєвої взаємодії, виконання ними безпосередніх професійних обов'язків. Таким чином, процес навчання передбачатиме вмотивоване спілкування, максимально наближене за метою, змістом, формами та засобами до реальних професійних ситуацій.

Відповідно до положень соціокогнітивного підходу оволодіння професійно орієнтованою компетентністю в говорінні відбувається у соціальному середовищі, що уможливило формування у студентів певних моделей комунікативної поведінки, в т. ч. в ситуаціях професійного спілкування. При цьому доцільно враховувати стать, рівень освіченості, особливості мислення, зацікавленості студентів [4, с. 8]. Запропоновані завдання (включаючи рольові ігри та симуляції) з використанням ІКТ повинні сприяти створенню ситуативної комунікативної мотивації студентів, концентрації їхньої уваги, активізації пам'яті, що вплине безпосередньо на успішне виконання завдань.

Інтегрований підхід передбачає: 1) взаємозв'язок між цілями формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності, визначення інтегрованого змісту, ефективних методів і прийомів, засобів, які би забезпечували формування визначених компетентностей (рис. 1); 2) формування зазначених компетентностей інтегровано з іншими компетентностями, зокрема, в читанні, аудіюванні і письмі.

Реалізація міжпредметних зв'язків здатна певною мірою інтенсифікувати процес навчання.

Зупинимось детальніше на засобах, які забезпечуватимуть створення інформаційно-комунікаційного середовища, розвиток внутрішньої мотивації навчання, залучення ефективних технологій, можливості для розвитку самостійності і творчості студентів, а отже, сприятимуть оволодінню компетентністю в говорінні та інформаційно-комунікаційною компетентністю.

При відборі ресурсів ми зосереджуватимемось насамперед на тих, що мають потенціал для розвитку вмінь говоріння самих студентів, та, з огляду на професійну складову, навчання ними говоріння інших.

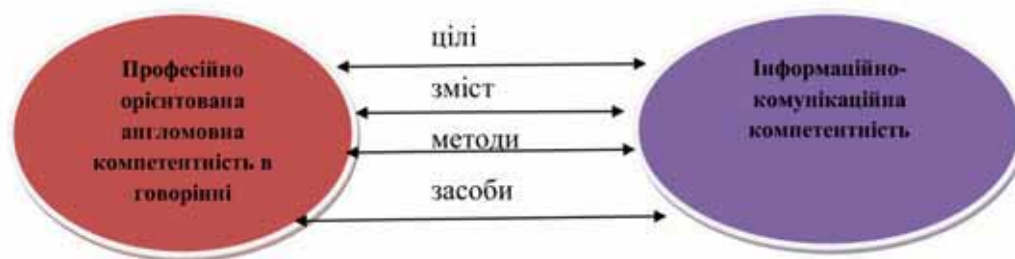

Рис. 1. Взаємопов'язане формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої англomовної компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності.

У таблиці 1 подано характеристику сервісів, програм, які було відібрано на основі їх аналізу, власного досвіду, результатів анкетування 60 студентів і 20 викладачів українських закладів вищої освіти для формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні. Вони можуть також використовуватись для інтегрованого навчання інших видів мовленнєвої діяльності. Робота із зазначеними сервісами сприятиме формуванню в студентів інформаційно-комунікаційної компетентності.

Таблиця 1

Сервіси, програми для формування у майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованої компетентності в говорінні

Сервіс	Характеристика	Види мовленнєвої діяльності			
		говоріння	читання	аудіювання	письмо
<i>YouTube</i>	відеохостинг, що дозволяє розміщувати відеоматеріали	+	-	+	(+)
<i>Google Hangouts</i>	миттєвий обмін повідомленнями, файлами Google-диска, проведення відеоконференцій (синхронізуються на різних пристроях) за участі від двох до десяти учасників одночасно	+	(+)	+	(+)
<i>Google Classroom</i>	швидке поширення файлів між учасниками (наприклад, викладачем і студентами), завдань для студентів	+	+	+	+
<i>Skype</i>	програма для здійснення голосових викликів, проведення конференцій, надсилання миттєвих повідомлень, файлів	+	(+)	+	(+)

Знак (+) означає певні можливості для розвитку даного виду мовленнєвої діяльності, однак він не є основним при використанні сервісу чи програми.

До ефективних засобів формування цільових компетентностей відносимо веб-квест, який, зазвичай, розміщений на сайті, містить професійно спрямоване проектне завдання, розроблене з урахуванням результатів дослідження певної проблеми у професійній сфері, має чітку послідовність (вступ, завдання, можливі джерела інформації, процедура виконання, оцінювання, висновки), виконується із використанням інформаційних ресурсів інтернету та спрямований на результат, що презентується та аналізується в процесі ділової гри [5, с. 87].

З урахуванням типології веб-квестів [5, с. 88] вважаємо, що актуальними у вирішенні проблем нашого дослідження є веб-квести, які: 1) передбачають збір та аналіз інформації з певного питання; 2) спрямовані на вирішення заданої проблеми шляхом збору та аналізу інформації; 3) включають рольові та ділові ігри для спільного вирішення певної проблеми.

Компетентність у говорінні передбачає оволодіння монологічним та діалогічним мовленням. На основі аналізу сучасних досліджень щодо навчання майбутніх викладачів [1, с. 91; 7, с. 76] виокремлюємо два етапи формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні: підготовчий та основний. На підготовчому етапі студенти в процесі самостійної роботи знайомляться з навчальним матеріалом, запропонованим через певний сервіс (наприклад, Google Classroom чи Moodle), виконуючи умовно-комунікативні та комунікативні рецептивно-репродуктивні, рецептивно-продуктивні вправи. На основному етапі здійснюється розвиток професійно орієнтованої компетентності в говорінні шляхом виконання умовно-комунікативних та комунікативних продуктивних вправ. За необхідності в навчальному процесі реалізується і вступний етап, на якому викладач знайомить студентів із сервісом чи програмою, з якими вони працюватимуть на підготовчому та/або основному етапах. Паралельно із формуванням компетентності в говорінні на підготовчому та основному етапах цілеспрямовано розвиваються інформаційно-комунікаційної компетентності.

Етапи та система вправ для взаємопов'язаного формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності зображені на рис. 2.

Для унаочнення запропонованої системи наведемо приклади окремих груп вправ, розроблені нами із використанням матеріалів з інтернету (<http://zunal.com>).

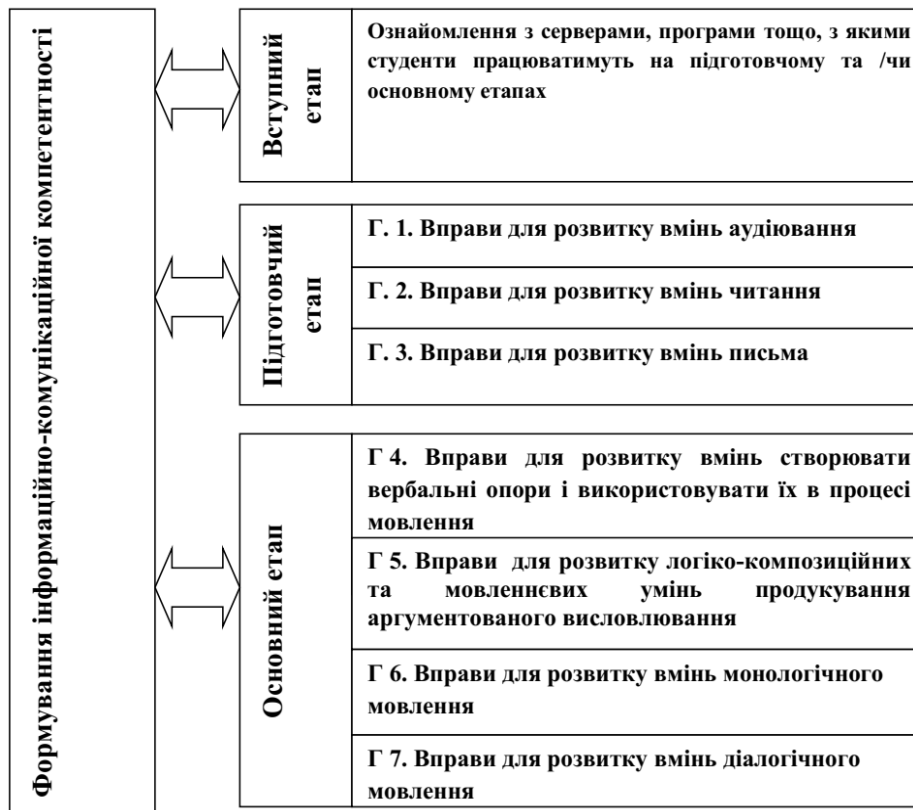

Рис. 2. Система вправ для взаємопов'язаного формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх викладачів англійської мови.

Приклад 1 (Група 2).

Цілі: розвивати вміння читання, вміння пошуку інформації в інтернеті.

ЛІНГВОДИДАКТИКА

Інструкція: You are a university teacher and you are asked to participate in a seminar and discuss the feasibility of implementing WebQuests in teaching. In pairs browse some websites to get the idea of what a WebQuest is. Answer the following questions:

1. What is a WebQuest?
2. What is its structure?
3. How can it be used in class?

Приклад 2 (Група 3).

Цілі: розвивати вміння письма, вміння пошуку інформації в інтернеті та її аналізу.

Інструкція: Browse any three WebQuests. Analyze them and fill in the worksheet below.

	Title	Learners' age	Language proficiency	Aims	Procedure	Strengths	Weaknesses
Web-quest 1							
Web-quest 2							
Web-quest 3							

Приклад 3 (Група 3).

Цілі: розвивати вміння письма, говоріння, пошуку інформації, її аналізу, вміння адаптовувати навчальний матеріал до рівня і потреб аудиторії, використовувати Google Hangouts.

Інструкція: Choose a WebQuest which you would like to use in your class. Write what you would like to change in its tasks, procedure etc. to adapt to students' needs. Send the adapted version to your groupmate. Discuss with him / her the WebQuest via Google Hangouts.

Приклад 4 (Група 4).

Цілі: розвивати вміння створювати вербальні опори і використовувати їх у процесі мовлення.

Інструкція: You are going to speak about WebQuests. Brainstorm as many associations with the subject of the report as possible. Think of the main ideas which you would like to share. Note each idea with not more than three words.

Приклад 5 (Група 6).

Цілі: розвивати вміння монологічного мовлення, інформаційно-комунікаційні вміння.

Інструкція: Speak whether you recommend to implement WebQuests in L2 classes. Consider the strengths and weaknesses of using WebQuests, the roles of teachers and students, necessary tools. Use some visualization to emphasize the important ideas (e. g., Power Point, video etc.).

Оптимальність і змістове наповнення вправ коригувалась нами в процесі експериментального навчання, що проходило у 2018–2019 н. р. серед магістрантів англійського відділення Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. За результатами анкетування запропонована система вправ отримала схвальні відгуки 95 % учасників експерименту. Всі опитані відзначили підвищення рівня сформованості в них професійно орієнтованої компетентності в говорінні. 89 % респондентів вказали на істотне покращення в них інформаційно-комунікаційної компетентності, 17 % – на існування певних труднощів у використанні запропонованих ІКТ. Середній коефіцієнт навченості в експериментальній групі після проведення експериментального навчання становив 0,82, що підтверджує ефективність запропонованої методики.

Таким чином, у результаті дослідження виокремлено три етапи взаємопов'язаного формування професійно орієнтованої компетентності в говорінні та інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх викладачів англійської мови. Розроблена і запропонована система навчальних вправ співвідноситься з визначеними етапами.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці методики взаємопов'язаного формування у майбутніх викладачів інформаційно-комунікаційної компетентності і професійно орієнтованої компетентності в письмі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дідух О.О. Методика навчання ведення дебатів майбутніх викладачів англійської мови: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. О. Дідух. – К., 2016. – 259 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, пед. і лінгвіст. ун-тів / О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін.; за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
3. Оцінювання інформаційно-комунікаційної компетентності учнів та педагогів в умовах євроінтеграційних процесів в освіті: посібник / В. Ю. Биков, О. В. Овчарук та ін. – К.: Педагогічна думка, 2017. – 160 с.
4. Семеряк І.З. Соціокогнітивний підхід до формування стратегій іншомовного професійного орієнтованого спілкування майбутніх програмістів з використанням інтернету: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / І. З. Семеряк. – Тернопіль, 2016. – 19 с.
5. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / за ред. С. Ю. Ніколаєвої; тех. ред. І. Ф. Соболевої. – К.: Ленвіт, 2015. – 444 с.
6. Черниш В. В. Теоретико-методичні засади формування у майбутніх учителів професійно-орієнтованої англійської мовної компетенції в говорінні: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 / В. В. Черниш. – К., 2015. – 46 с.
7. Ярошенко О. В. Формування англійської професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів на основі кейс-методу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / О. В. Ярошенко. – К., 2015. – 260 с.

REFERENCES

1. Diduh O. O. Metodyka navchannja vedennja debativ majbutnih vykladachiv anglijskoi movy. Dys, kand. ped. nauk [Methodology of teaching debates to English university teacher trainees. Cand. ped. sci. diss]. Kyiv, 2016. 259 p.
2. Metodyka navchannja inozemnykh mov i kultur: teoriya i praktyka: pidruchnyk dlya stud. klasychnykh, ped. i lnhvist. un-tiv. O. B. Bihych ta in.; za zah. red. S. Yu. Nikolayevoi [Methods of teaching foreign languages and cultures: theory and practice: a textbook for students. classic, ped. and a linguist. universities]. Kyiv, Lenvit Publ., 2013. 590 p.
3. Ocinjuvannja informacijno-komunikacijnoi kompetentnosti uchniv ta pedagogiv v umovah jevointegracijnyh procesiv v osviti: posibnyk. Bykov V. Ju., Ovcharuk O. V., ta inshi [Assessment of information and communication competence of students and teachers in the conditions of European integration processes in education]. Kyiv, Pedagogichna dumka Publ., 2017. 160 p.
4. Semerjak I. Z. Sociokognityvnyj pidhid do formuvannja strategij inshomovnoho profesijnogo orijentovanogo spilkuvannja majbutnih programistiv z vykorystannjam internet. Avtoref. dys. ... kand. ped. nauk na zdobuttya stupenya kand. ped. nauk: 13.00.02 [Theory and methods of teaching (Germanic languages)]. Ternopil, 2016. 19 p.
5. Suchasni tehnologii navchannja inozemnykh mov i kultur u zagalnoosvitnih i vyshhyh navchalnyh zakladah: Kolektyvna monografija / za red. S. Ju. Nikolajevoi [Modern technologies of teaching foreign languages and cultures at secondary and higher educational institutions]. Kyiv: Lenvit Publ., 2015. 444 p.
6. Chernysh V. V. Teoretyko-metodychni zasady formuvannja u majbutnih uchyteliv profesijno-orijentovanoi anglomovnoi kompetencii v govornini. Dys, dokt. ped. nauk [Theoretical and methodological foundations of forming prospective teachers' professionally oriented speaking competence. Dr. ped. sci. diss]. Kyiv, 2015. 615 p.
7. Jaroshenko O. V. Formuvannja anglomovnoi profesijno orijentovanoi kompetentnosti v dialogichnomu movlenni majbutnih vykladachiv na osnovi kejc-metodu. Dys, kand. ped. nauk [Developing professionally oriented competence in English interaction using case study method. Cand. Ped. sci. diss]. Kyiv, 2015. 250 p.

Стаття надійшла в редакцію 27.10.2018 р.